

Стандард 1. Структура студијског програма

Студијски програм садржи елементе утврђене законом (који се детаљно исказују у одговарајућим стандардима)

1.1 Овај студијски програм има следеће елементе:

а. Назив и циљеви студијског програма:

Назив програма – Основне академске студије (ОАС) *Пословна економија и предузетништво*, 180 ЕСПБ, ВШЈ ван седишта, Ниш.

Студијски програм ОАС *Пословна економија и предузетништво*, за који се тражи акредитација, је први пут акредитован у ВШЈ ван седишта Јагодина (уверење о акредитацији бр. 612-00-00222/9/2021-03) 26.01.2022. године и ВШЈ ван седишта Лозница (уверење о акредитацији бр. 612-00-00225/9/2021-03), 27.01.2022. године, од стране Националног тела за акредитацију и проверу квалитета (НАТ).

Студијски програм ОАС *Пословна економија и предузетништво* је настао у складу са исказаним интересовањем студената и напором Установе да у складу са дефинисаним циљевима и задацима, развија и унапређује квалитет својих студијских програма. Основни циљ студијског програма је упознавање студената са теоријским и практичним знањима и вештинама из области пословне економије и предузетништва, образовање будућих економиста чије ће компетенције бити усвојена интегрисана професионална знања из области економије, менаџмента, предузетништва, организације, планирања, финансија и других области заступљених у студијском програму која су потребна за успешно обављање различитих врста послова у предузећима и другим организацијама како би по завршетку студија били спремни да примене стечена знања и преузму активну улогу у пословању привредног сектора у земљи и шире. (детаљније у Стандарду 3)

б. Врста студија и исход процеса учења у складу са законом који утврђује национални оквир квалификација

Основне академске студије, први ниво студија, 180 ЕСПБ, према НОКС, ниво 6.1

Исход процеса учења су компетентни економисти, стручњаци који су оспособљени за рад у све захтевнијим условима привређивања и који задовољавају реалне потребе тржишта рада за кадровима овог профила у нашој земљи и шире (детаљније у Стандарду 4).

в. Стручни, академски, научни односно уметнички назив

Стручни назив студента који заврши овај студијски програм је - економиста, (екон.) [Уводна табела](#).

г. Услови за упис на студијски програм

Упис кандидата се врши на основу конкурса који Установа расписује.

Ближи услови за упис, као и поступак уписа на студијски програм дефинисани су Статутом Установе и [Правилником о правилима студија](#).

ђ. Листа обавезних и изборних студијских подручја, односно предмета, са оквирним садржајем;

Листа обавезних и изборних предмета је дата у курикулуму студијског програма, [Табела 5.1](#)

е. Начин извођења студија и потребно време за извођење појединих врста студија;

Настава се изводи континуирано током 6 семестара – 180 ЕСПБ, према утврђеном наставном плану и програму. Школска година је подељена на два семестра, од којих сваки траје 15 недеља. Курикулумом студијског програма су утврђени наставни предмети, њихов распоред по годинама студија и семестрима, број часова наставе и трајање студија. Активна настава се остварује кроз предавања, вежбе, консултације и менторски рад. Облици извођења наставе зависе од типа наставе: активна настава, самостални рад студената, колоквијуми, семинари, испити, домаћи радови, израда завршног рада итд. Сви облици наставе, провере знања и вештина одржавају се према унапред утврђеним предиспитним обавезама и завршним испитним захтевима за сваки предмет. Настава на студијском програму поред екс катедре је интерактивног карактера и обавезно укључује примере из праксе, подстиче студенте на размишљање и креативност, самосталност у раду и примену стечених знања. На вежбама се решавају конкретни задаци, апликативни проблеми и излажу примери који додатно илуструју градиво. Предавања, вежбе и консултације се одржавају сваке недеље у семестру према утврђеном распореду наставе.

ж. Бодовну вредност сваког предмета исказану у складу са европским системом преноса бодова (ЕСПБ);

Курикулум студијског програма се заснива се на бази јединствених европских норматива и стандарда предвиђених Болоњском декларацијом. Програм припада пољу друштвено-хуманистичких наука, траје три године (6 семестара), има укупно 180 ЕСПБ бодова (30 по семестру, бодовна вредност сваког предмета исказана је у курикулуму студијског програма и у спецификацијама предмета, [Табела 5.1](#), [Табела 5.2 Спецификације предмета](#)).

На првој години студија изучава се 8 обавезних наставних предмета, на другој години се изучава 8 наставних предмета од којих је 7 обавезних и 1 изборни предмет од 2 понуђена. На трећој години се изучавају 4 обавезна и 4 изборна предмета од 8 понуђених. Стручна пракса, Предмет завршног рада и Завршни рад су обавезни и улазе у укупан број

бодова.

Структура курикулума са листом обавезних и изборних предмета је конципирана тако да су предмети у директној функцији остваривања циљева програма. Садржај програма, листа обавезних и изборних подручја, начин извођења, потребно време, предуслови за упис појединих предмета, бодовна вредност предмета, Стручне праксе, Предмета завршног рада и Завршног рада дати су у прилогу као Књига предмета [Табела 5.2 Спецификација предмета](#).

з. Бодовна вредност завршног рада је приказана у курикулуму студијског програма [Табела 5.1](#).

Предуслови за упис појединих предмета дати су за сваки предмет појединачно у [Табела 5.2 Спецификација предмета](#). Услови за прелазак са других студијских програма у оквиру истих или сродних студијских програма су утврђени чл. 17 [Правилника о правилима студија](#). Кандидат који је стекао одређени број ЕСПБ бодова, на студијским програмима истог нивоа и врсте студија на другој високошколској установи, лице које је стекло диплому о завршеном високом образовању, односно лице које је изгубило статус студента због неуписивања школске године, на лични захтев, може се уписати на одговарајуће студије на Установи без полагања пријемног испита. Упис се врши на основу упоређивања садржаја наставног програма са студијским програмима Установе признавања положених испита и признавања оствареног броја ЕСПБ бодова. Одлуку о признавању испита и преносу ЕСПБ бодова доноси [Комисија за признавање ЕСПБ](#) бодова коју именује Наставно веће.

л. Студије се изводе на српском језику. Садржај студијског програма, правила студирања, права и обавезе студената и друга питања од значаја за извођење студијског програма, штампају се сваке године као посебна публикација која је доступна јавности и у електронском облику.

11.2. Основне академске студије имају 180 ЕСПБ бодова. Завршени програм основних студија квалификује студента за наставак студија на двогодишњим мастер програмима у земљи и шире, као и за перманентно учење током живота.

Прилози за стандард 1:

[Прилог 1.1.](#) Публикација установе (у штампаном или електронском облику, сајт институције).

[Садржај](#)

Стандард 2. Сврха студијског програма

Студијски програм има јасно дефинисану сврху и улогу у образовном систему, доступну јавности.

2.1. Сврха студијског програма ОАС *Пословна економија и предузетништво* јесте образовање економиста компетентних за обављање различитих врста послова у предузећима и другим организацијама у области предузетништва, менаџмента, маркетинга, планирања, производне и услужне делатности, логистике и других дисциплина заступљених у студијском програму, као и успешно вођење властитих предузетничких предузећа и пројеката.

Студијски програм прати динамичне промене у окружењу и потребе за новим компетенцијама, знањима и вештинама које се од економиста захтевају, одраз је онога што је у свету најсавременије по наставним програмима и литератури. Због тога је овај студијски програм и компатибилан по наставним програмима и научним дисциплинама, са програмима иностраних високошколских установа. Најразвијеније светске привреде, које традиционално практикују предузетништво и свој привредни развој базирају на предузетничким принципима, образују своје кадрове програмима конципираним на сличан начин. У посттранзиционом периоду у нашој привреди мала и средња предузећа постају генератор развоја и нових радних места што захтева способне и компетентне кадрове који ће преузети водеће улоге у овим предузећима како би успешно пословала, расла и развијала се.

Студијски програм ставља фокус на предузетно, проактивно и иновативно размишљање и понашање засновано на препознавању прилика и преузимању одговорности у окружењу у којем појединац живи и делује. Програм обезбеђује могућности за образовање предузетнички оријентисаних кадрова, за припрему економиста да преузму професионалне улоге у предузећима без обзира на величину и привредну грану. Базиран је на препорукама ЕУ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex%3A32006H0962> према којима предузетништво спада у осам основних животних компетенција потребних сваком појединцу за успех у животу, подразумева претварање идеја у акцију, успешно вођење пројеката, иновативност и креативност, те преузимање ризика односно одговорности за последице донетих одлука.

Студент који заврши овај студијски програм стиче компетенције које су препознатљиве одреднице професије и занимања, на основу којих може: обављати референтске послове који се тичу економије, финансија, рачуноводства, маркетинга, људских ресурса и сличних; обављати функције менаџера нижег и средњег нивоа у привредним субјектима; бити оснивач сопственог предузећа и др.

Сврха студијског програма огледа се и у томе што омогућава студентима хоризонталну и вертикалну покретљивост на студијским програмима, прелазак и наставак студија на четворогодишњи студијски програм *Пословна економија* (модул 1 *Финансије, банкарство и осигурање* и модул 2 *Пословна економија и предузетништво*) (240 ЕСПБ) који Установа реализује и наставак студија на двогодишњим мастер програмима у земљи и шире.

2.2. Студијски програм је у складу са основним задацима Установе и прилагођен је савременим потребама и захтевима који се у овој области постављају. Континуиране и интензивирани промене у пословном окружењу захтевају промене у компетенцијама економиста и узрокују еволутивни карактер садржаја студијског програма, односно прилагођавање на бази повратних информација из окружења.

2.3. Сврха реализације овог студијског програма је јасно формулисана и опште прихваћена. Она недвосмислено показује своју унутрашњу кохерентност, доказује разложност и оправданост постојања, синхронизованост са мисијом Установе и општим привредним и друштвеним циљевима. Усклађена је са токовима развоја образовања у Србији, између осталог кроз активности да се привреда, наука, образовање и друге делатности у Републици Србији придружују заједничком европском простору са циљем да постане конкурентан и продуктиван чинилац укупних развојних стремљења које следи Европа.

Прилози за стандард 2:

[Прилог 1.1.](#) Публикација установе (у штампаном или електронском облику, сајт институције).

[Садржај](#)

Стандард 3. Циљеви студијског програма

Студијски програм има јасно дефинисане циљеве.

3.1. Циљеви студијског програма *Послована економија и предузетништво* су усклађени са основним задацима и циљевима Установе, захтевима тржишта рада и привредног развоја, развојем науке и друштва, даљим учењем и националним оквиром квалификација (НОКС, ниво 6.1).

Основни циљ студијског програма је упознавање студената са теоријским и практичним знањима и вештинама из области пословне економије и предузетништва, образовање будућих економиста чије ће компетенције бити усвојена интегрисана професионална знања из области економије, менаџмента, предузетништва, организације, планирања, финансија и других области заступљених у студијском програму која су потребна за успешно обављање различитих врста послова у предузећима и другим организацијама како би по завршетку студија били спремни да примене стечена знања и преузму активну улогу у пословању привредног сектора у земљи и шире.

Студијски програм омогућава студентима да усвоје знања:

- у области фундаменталних економских дисциплина (функционисања тржишта, формирања цена, пословног понашања предузећа; макроекономских анализа, макроекономских агрегата и модела, институција тржишне привреде, инструмената и начина креирања економске политике, утицаја различитих привредно системских механизма и институција на привредни развој; међународне економије и међународне пословне активности);
- у области математике и статистике, кроз интегрисање знања и пружање студентима могућности за усвајање аналитичких алата и њихову примену у пословању привредног и финансијског сектора;
- у области социологије, пословног права и енглеског језика;
- у области пословне информатике и управљачких информационих система кроз упознавање са методама, техникама и софтверским алатима и решењима за подршку одлучивању и управљању пословним процесима;
- и стекну вештине разумевања, анализе и решавања актуелних проблема у пословној пракси, примене различитих алата и техника ефективног менаџмента пословних процеса у предузећима и другим организацијама;
- у области маркетинга и истраживања тржишта, креирања, планирања, праћења и контроле тржишног успеха предузећа;
- у области примене рачуноводствених метода и техника у пословној пракси, функционисања рачуноводственог система, анализе финансијских извештаја, израде пословног плана;
- о финансијским токовима предузећа кроз прикупљање, инвестирање и финансирање пословних процеса као и упознавање са различитим врстама ризика са којима се предузеће сусреће у свакодневном пословању;
- у областима менаџмента и организације, пословног планирања и других дисциплина чијом применом ће допринети успешности пословања предузећа;
- и да препознају и усвоје предузетничку филозофију, користе предузетничке процесе и разумеју предузетничку личност и иновативност као стратешку предност на свим нивоима пословања, да осмишљавају нове пословне подухвате, да самостално препознају пословну прилику и преведу је у организовани пословни процес;
- и да се упознају са функцијама у предузећу као што су набавка, испорука just-in-time, рециклирање, однос логистике и маркетинга, тражња и залихе, набавка, одржавање, складиштење, транспорт, продаја сировина, репроматеријала и производа;
- о принципима и методама ефикасног менаџмента производњом и услугама;
- и да се упознају са суштином, значајем и поступцима инвестирања, разумевања планирања, организовања, вођења и контроле инвестиционих пројеката и др.

3.2. Студијски програм има јасно дефинисане циљеве засноване на бази искустава и савремених иновација и знања у области пословне економије. Циљ Установе је да оствари висок квалитет процеса студија и квалитет свршених студената у складу са принципима познатих међународних високообразовних институција.

3.3. Циљеви реализације студијског програма су јасно и недвосмислено формулисани. Усклађени су са основним задацима и циљевима Установе, захтевима тржишта рада и привредног развоја, развојем науке и друштва, даљим учењем и националним оквиром квалификација (НОКС). Циљ студијског програма је заснован на дугорочној оријентацији Установе у обављању образовне, научно-истраживачке и стручне делатности, која треба да задовољи привредне и друштвене потребе за високо образованим економистима.

3.4. Такође, један од циљева је развој студијског програма кроз праћење достигнућа у пословној пракси и теорији, као и утицај на привредни развој земље преко знања, вештина и стваралачких компетенција свршених студената.

Прилози за стандард 3:

[Прилог 1.1.](#) Публикација установе (у штампаном или електронском облику, [сајт институције](#)).

[Садржај](#)